

U voćnjaku krajem februara i početkom marta

Автор(и): Растителна защита
Дата: 16.02.2023 Брой: 2/2023



Mere za zaštitu voćnih kultura od bolesti i štetočina moraju da počnu već u drugoj polovini februara. U to vreme neke voćne vrste su u fenofazi prinudnog mirovanja zbog nepovoljnih temperatura. Periodi zagrevanja mogu dovesti do aktiviranja vitalnih procesa kako voćnih vrsta tako i njihovih "neprijatelja".

Tokom toplih dana februara treba izvršiti oranje radi ugradnje opalog lišća u zemljište, ako to nije urađeno u jesen. Ovom obradom zemljišta uništava se i deo lutki trešnjine voćne muve, lažne gusenice koštičavog pilara, gusenice pilara višnje, pilara crne šljive, prezimljujućih oblika zviždača trešnje/višnje, cvetnog zviždača jabuke i cvetnog zviždača jabuke.

Oranje ispod opalog lišća pomaže u smanjenju infekcije od parše jabuke i kruške, cilindrosporioze trešnje i višnje, crvene pegavosti lišća šljive i drugih. Na taj način se smanjuje i prezimljujuća zaliha vrsta miniraca, koje prezimljuju u opalom lišću. Prilikom oranja ispod lišća mora se voditi velika briga da se ne povredi korenski sistem, što dovodi do infekcija patogenima bakterijske raka ili truleži korena. Dubina oranja treba da se odredi prema starosti voćnjaka i tipu podloge.

U ovom periodu takođe se vrši rezidba za formiranje stabala i rodnost voćnih vrsta i, istovremeno, mora se izvršiti sanitarna rezidba za uklanjanje zaraženih grančica zahvaćenih pepelnicom jabuke, paršom kruške, crnom truleži voćaka, citosporozom, olovno/srebrno lišće voćaka, rupičavost koštičavog voća. Zaražene grančice od vatrene plamenjače jabučastog voća i bakterijske raka (*Pseudomonas syringae*) na koštičavom voću takođe se odsecaju ako nisu uklonjene tokom vegetacionog perioda, što je najpogodnije vreme za ove bolesti. Uklanjaju se i oštećene grane od staklara, drvozdera, velikog noćnog leptira, staklastog leptira jabuke, izdanačkog potkornjaka jabuke. Nakon sanitarne rezidbe rane se premazuju belom lateks bojom u koju se dodaje Champion ili Funguran.

Nakon sanitarne rezidbe sve odsećene grane i grančice se uklanjaju iz voćnjaka i spaljuju kako ne bi služile kao izvor infekcije.



Jedna od agrotehničkih mera za ograničavanje razvoja parše jabuke je navodnjavanje za punjenje vlažnosti krajem zime, kojim se izbacivanje (ejekcija) prezimljujućih spora parše može ubrzati i završiti u kraćem periodu.

Ovo navodnjavanje mora biti izvršeno pre pucanja pupoljaka.



Topli dani februara i prve polovine marta su pogodno vreme za smanjenje prezimljujuće zalihe: **jaja** crvene voćne grinje, smeđe grinje, zelene lisne vaši jabuke, crvene galne vaši, vaši jabuke i trske, vaši kruške, Reaumurove vaši kruške, crne vaši trešnje, brašnaste vaši breskve i kupine, stakleničke vaši breskve, uvijajuće vaši, velike vaši breskve, male i velike vaši šljive, malog zimskog moljca, velikog zimskog moljca, ružinog savijača, glogovog savijača, smeđepegavog savijača; **larvi** kalifornijske štitaste vaši, žute ostrigske štitaste vaši, lažne kalifornijske štitaste vaši, štitaste vaši zareznice.

Protiv ovih štetočina na jabuci, kruški, trešnji, višnji, kajsiji, breskvi i šljivi, vrši se prskanje sa Ovitex 2000 ml/ha.

Za istovremenu kontrolu uvijanja lišća breskve, parše kruške i breskve, rupičavosti i smeđe truleži koštičavog voća, bakterijske raka (plamenjače) na trešnji, višnji i kajsiji izazvane od *Pseudomonas syringae*, i džepaste šljive (mehuričavosti) na šljivi, koristiti kontaktni insekticid i akaricid koji formira nepropusni uljni film (Laincol, Baylproyl-A, Ovopron TOP EC) i jedan od fungicida koji sadrže bakar – Bordoska mešavina 1%, Bordeaux mix 20 WP – 375–500 g/ha, Funguran OH 50 WP – 150–250 g/ha, Champion WP – 0.3%, Kocide 2000 WG – 150–680 g/ha.



Kod kruške mora se pratiti razvoj kruškine buve, tačnije njeno napuštanje zimskih skloništa i raseljavanje prezimelih odraslih jedinki na nabubrele pupoljke, gde počinju da sišu sokove. Pri visokoj gustini štetočina – 1 odrasla jedinka na 10 džinovskih grančica – neophodno je prskati protiv odraslih jedinki pre polaganja jaja. Veoma često tretman protiv ove štetočine poklapa se sa zimskim prskanjem i tada se jednom od insekticida dodaje Ovitexu: Decis 100 EC – 7.5–12.5 ml/ha, Deca EC – 75 ml/ha, Sumicidin 5 EC – 0.03%. Kod trešnje i višnje u ovom periodu, gustina zviždača trešnje/višnje se utvrđuje otresanjem i, kada se nađe 3–5 odraslih jedinki po stabilu, vrši se prskanje sa Meteor (15.7 g/l) SC – 70–90 ml/100 l vode.



Zimsko prskanje mora se vršiti samo kada postoji dokazana neophodnost, odnosno kada gustina prezimljujućih oblika štetočina prelazi ekonomski prag štetnosti.

Za pojedine štetočine ovi pragovi su: crvena voćna grinja – 60–80 zimskih jaja po 10 cm grančice; vaši – 15–20 zimskih jaja po 1 m jednogodišnjeg do trogodišnjeg izboja; zimski moljci – 2–5 jaja po 2 m jednogodišnjeg do trogodišnjeg izboja; voćna savijačica – 0.5 do 1 štit po 1 m trogodišnjih izboja; savijači – 3–5 legala jaja po stabilu; kalifornijska štitasta vaš – prisustvo; druge štitaste vaši – 20–30 jedinki po 1 m izboja; kruškina buva – 1 odrasla jedinka ili 8–10 jaja na 10 džinovskih grančica; crna vaš trešnje – 5–10 jaja po 10 cm grančice. Ovo zahteva od voćara da traže savete od stručnjaka za zaštitu bilja, što može pomoći da se izbegnu nepotrebni troškovi i smanji štetno dejstvo korišćenih pesticida na životnu sredinu.

Količina rastvora za prskanje potrebna za zimsko prskanje određuje se u zavisnosti od starosti stabala i oblika krošnje. Obično se koristi između 80 i 150 litara rastvora za prskanje po hektaru.

Važan uslov za uspešnu kontrolu prezimljujućih oblika štetočina je dobro kvašenje svih delova krošnje.